

BOSANSKOHERCEGOVAČKI AUTO - MOTO KLUB

**INFORMACIJA O REGISTROVANIM MOTORNIM
VOZILIMA U BIH U PERIODU JANUAR - DECEMBAR
2017**

Mart/ožujak 2018. godine

SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	2
1. UVOD	3
2. REGISTROVANA /REGISTRIRANA DRUMSKA/CESTOVNA MOTORNA VOZILA U BiH	3
2.1. UKUPAN BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA	3
2.1.1. STAROSNA STRUKTURA DRUMSKIH/CESTOVNIH VOZILA	8
2.1.2. STRUKTURA DRUMSKIH/CESTOVNIH VOZILA PREMA POGONSKOM GORIVU	8
2.2. BROJ PRVOREGISTROVANIH/PRVOREGISTRIRANIH DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA.....	9
2.3. BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH UVEZENIH RABLJENIH DRUMSKIH/CESTOVNIH VOZILA.....	10
2.4. BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH NOVIH DRUMSKIH/CESTOVNIH VOZILA.....	10
3. ZAKLJUČAK	12

1. UVOD

Sektor za informisanje i dokumentaciju Bosanskohercegovačkog auto - moto kluba (SID BIHAMK) sistematski prikuplja dostupne podatke iz oblasti saobraćaja/prometa, koristeći pri tome sve relevantne izvore sa ciljem pravovremenog i detaljnog informisanja/informiranja javnosti.

Postojanje različitih institucija sa podijeljenom nadležnosti u oblasti bezbjednosti/sigurnosti drumskog/cestovnog saobraćaja/prometa otežava prikupljanje podataka, što svakako utiče na tačnost prezentiranih podataka. No, ipak cijenimo da unatoč mogućim nepreciznostima Informacija nudi značajne podatke za ukupno sagledavanje stanja bezbjednosti/sigurnosti drumskog/cestovnog saobraćaja/prometa u Bosni i Hercegovini.

2. REGISTROVANA/REGISTRIRANA DRUMSKA/CESTOVNA MOTORNA VOZILA U BIH

2.1. BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA

U protekloj 2017. godini u Bosni i Hercegovini je ukupno registrovano/registirano **1.021.120** drumskih/cestovnih motorna vozila, što u odnosu na 2016. godinu (990.730m/v) predstavlja povećanje od **30.390** vozila, odnosno za **3,07%**.

U tabeli 1. dati su uporedni podaci ukupnog broja registrovanih cestovnih motornih vozila po entitetima/distriktu za 2016. i 2017. godinu:

	Ukupan broj registrovanih vozila za 2016.	Ukupan broj registrovanih vozila za 2017.	Razlika u broju registrovanih vozila u %
Federacija BiH	607.462	623.249	2,6 %
Republika Srpska	351.754	365.325	3,86 %
Distrikt Brčko	31.514	32.546	3,27 %
Ukupno u BiH	990.730	1.021.120	3,07%

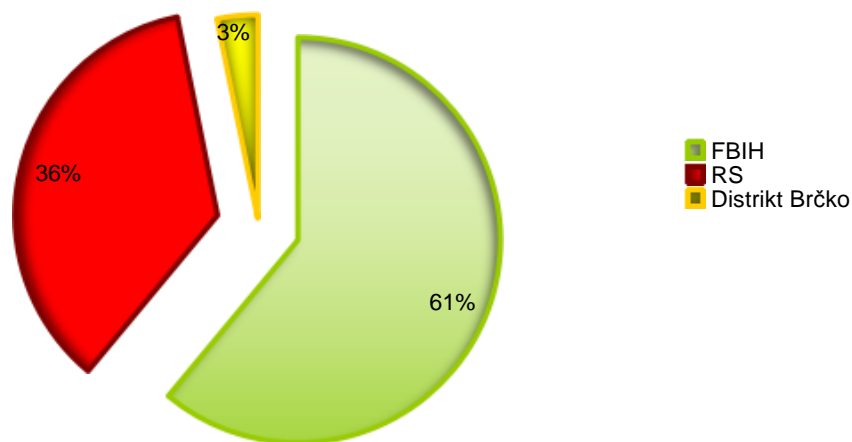
Tabela 1. Ukupan broj registrovanih motornih vozila za 2016 i 2017. godinu

U tabeli 2. prikazani su podaci o broju registrovanih/registriranih vozila po područjima i kategorijama vozila za 2017. godinu:

	Putnička/ osobna mv	Mopedi i motocikli	Autobusi	Teretna vozila	Ostalo	Ukupan broj reg. vozila za 2017.
Federacija BiH	547.353	7.068	2.777	49.007	17.044	623.249
Republika Srpska	310.013	4.548	1.536	33.042	16.189	365.325
Distrikt Brčko	27.207	674	82	2.732	1.757	32.546
Ukupno u BiH	884.573	12.291	4.395	84.781	34.990	1.021.120

Tabela 2. Ukupan broj reg.motornih vozila po područjima i kategorijama za 2017. godinu

Prema naprijed navedenim podacima vidljivo je da je u Federaciji BiH ukupno registrovano/registrirano **623.249** drumskih/cestovnih motornih vozila ili **61,04 %** od ukupnog broja registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila na području BiH, u Republici Srpskoj **365.325** ili **35,78 %** od ukupnog broja registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila na području BiH, dok je u Distriktu Brčko registrovano/registrirano ukupno **32.546** drumskih/cestovnih motornih vozila ili **3,19 %** od ukupnog broja registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila na području BiH. Na dijagramu 1. dat je prikaz procentualnog udjela broja registrovanih/registriranih vozila po entitetima/distriktu u ukupnom broju registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila u BiH za proteklu 2017. godinu.

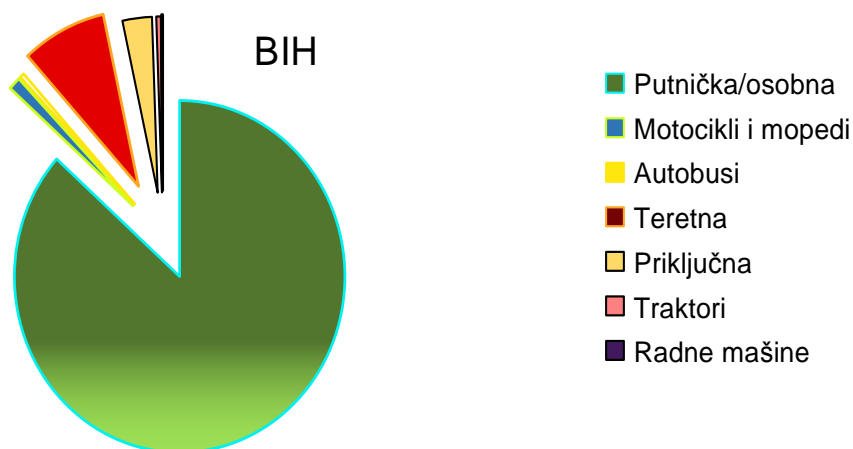

Dijagram 1. Procentualni udio broja reg. vozila pojedinih entiteta/distrikta u ukupnom broju reg. drumskih/cestovnih motornih vozila za 2017. godinu

Posmatrajući podatke navedene u tabeli 3. vidljivo je da od ukupnog broja registrovanih/registiranih vozila najveći procenat zauzimaju putnička/osobna motorna vozila:

KATEGORIJA MOTORNIH VOZILA	BROJ VOZILA	PROCENAT (%)
Putnička/osobna vozila	884.573	86,63
Mopedi i motocikli	12.291	1,2
Autobusi	4.395	0,43
Teretna vozila	84.781	8,31
Priključna vozila	29.329	2,87
Traktori	4.544	0,45
Radne mašine	1.114	0,11

Tabela 3. Broj reg. vozila u 2017. godini prema kategorijama

Dijagram 2. Procentualni prikaz udjela pojedinih kategorija vozila u BiH za 2017. godinu

Detaljan prikaz broja registrovanih/registiranih motornih vozila po kategorijama i po kantonima/županijama u FBiH u 2017. godini dat je u tabeli 4.

KANTON	Putnička /osobna mv	Mopedi i motocikli	Autobusi	Teretna vozila	Ostalo	Ukupno
Kanton Sarajevo	129.690	1.487	477	9.686	2.088	143.428
TK	109.188	1.173	638	9.044	4.339	124.382
ZDK	85.411	873	449	7.307	2.847	96.887
HNK	61.556	814	361	6.744	1.153	70.628
USK	53.313	1.111	241	3.518	2.545	60.728
SBK	53.366	597	382	5.263	1.858	61.466
ZHK	26.348	289	95	4.922	906	32.560
HBK/K10	13.719	155	65	1.344	437	15.720
Posavski kanton	8.232	521	26	809	700	10.288
BPK	6.530	48	43	370	171	7.162
UKUPNO FBiH	547.353	7.068	2.777	49.007	17.044	623.249

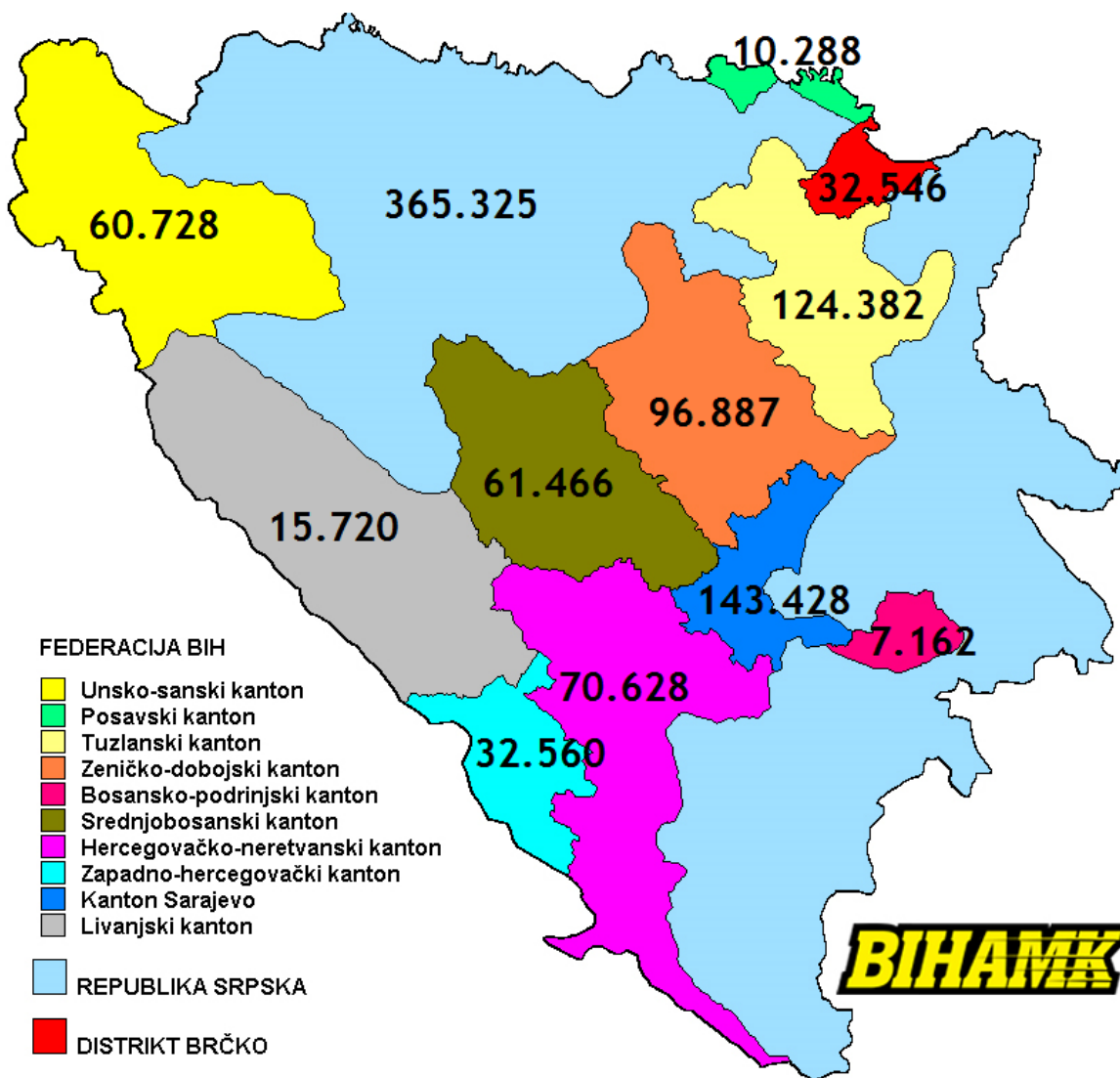
Tabela 4. Detaljan prikaz broja reg. drumskih/cestovnih motornih vozila po kategorijama i kantonima/županijama u FBiH za 2017.godinu

Ukoliko uporedimo podatke o registrovanim vozilima po kantonima za 2016. i 2017. godinu što je prikazano u tabeli 5., uočićemo da se broj registrovanih vozila u svim kantonima povećao.

KANTON	Ukupan broj reg.vozila u 2016. godini	Ukupan broj reg.vozila u 2017. godini	Razlika %
Kanton Sarajevo	139.860	143.428	2,55%
TK	121.486	124.382	2,38%
ZDK	94.004	96.887	3,58%
HNK	69.147	70.628	3,07%
USK	60.003	60.728	1,21%
SBK	59.233	61.466	3,46%
ZHK	30.954.	32.560	3,77%
HBK/K10	15.573	15.720	0,94%
Posavski kanton	10.161	10.288	1,25%
BPK	7.041	7.162	1,72%
UKUPNO FBiH	607.462	623.249	2,60%

Tabela 5. Prikaz broja reg. drumskih/cestovnih motornih vozila po kantonima/županijama u FBiH za 2017.godinu sa uporednim podacima za 2016. godinu

Radi boljeg pregleda podataka koji su predstavljeni u tabelama 1. i 4. na slici 1. predstavljen je ukupan broj registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila po entitetima/distriktu, kao i kantonima/županijama u Federaciji BiH.

Slika 1. Prikaz ukupnog broja registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila po entitetima/distriktu i kantonima/županijama u FBiH

2.1.1. STAROSNA STRUKTURA DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA

Detaljnijom analizom podataka uočili smo da je ekonomska kriza, kao i uvođenje novih propisa o uvozu cestovnih motornih vozila (ukidanjem starosne granice prilikom uvoza vozila), tačnije uvođenje propisa o homologaciji vozila, umnogome uticalo na starosnu strukturu voznog parka u našoj zemlji¹.

U sljedećoj tabeli dat je broj registrovanih vozila u Bosni i Hercegovini prema Euro standardima za 2017. godinu, prema kojem se može procijeniti starosna struktura vozila:

Euro standard*	Godište vozila	Broj vozila	Procentualno učešće broja vozila prema euro standardu u ukupnom broju reg. vozila
Konvencionalno vozilo	Do 1991.	206.437	21,9%
Euro 1	Do 1992.	25.252	2,7%
Euro 2	Do 1996.	77.060	8,2%
Euro 3	Do 2000.	318.043	33,7%
Euro 4	Do 2005.	208.702	22,1%
Euro 5	Do 2009.	86.111	9,1%
Euro 6	Od 2009.	21.178	2,24%
EEV	Od 2005.	563	0,06%
			100%

Tabela 6. Broj registrovanih vozila u BiH prema Euro standardima

Posmatrajući navedenu tabelu možemo vidjeti da je više od **66%** registrovanih vozila u Bosni i Hercegovini starije od 18 godina, a više od **88%** voznog parka starije od 12 godina.

Međutim, ukoliko uporedimo broj registrovanih vozila prema pojedinim eko standardima za 2016. i 2017. godinu možemo zaključiti da je došlo do značajnije promjene u strukturi registrovanih vozila:

¹ Navedene podatke o starosnoj strukturi vozila dokazuju i saobraćajno/prometno preventivne akcije BIHAMK-a u kojima se iz godine u godinu povećava prosječna starost vozila kontrolisanih metodom slučajnog uzorka.

Euro standard*	Godište vozila	Broj vozila u 2016. godini	Broj vozila u 2017. godini	Procenat
Konvencionalno vozilo	Do 1991.	236.366	206.437	-12,66%
Euro 1	Do 1992.	37.737	25.252	-33,1 %
Euro 2	Do 1996.	85.215	77.060	-9,57%
Euro 3	Do 2000.	327.122	318.043	-2,77%
Euro 4	Do 2005.	170.136	208.702	+22,67%
Euro 5	Do 2009.	79.730	86.111	+8,00%
Euro 6	Od 2009.	13.711	21.178	+54,5%
EEV	Od 2005.	357	563	+57,7%

Tabela 7. Broj registrovanih vozila u BiH prema Euro standardima za 2016. i 2017. godinu

Prema podacima navedenim u tabeli 7. možemo vidjeti da je došlo do promjene u starosnoj strukturi voznog parka u Bosni i Hercegovini. Broj vozila starijih od 25 godina smanjio se za više od 15%, ali nažalost još uvijek čini 1/5 od ukupnog voznog parka. Broj vozila sa Euro 3 motorom, odnosno vozila starijih od 17 godina smanjio se za skoro 3%, ali i dalje čini trećinu ukupnog broja registrovanih motornih vozila. Ono što je evidentno iz navedene tabele i što je posebno uočljivo jeste i činjenica da je došlo do značajnijeg porasta broja novijih vozila sa motorima Euro 4,5 i 6 što je uticalo i na ukupnu promjenu starosne strukture voznog parka u našoj zemlji.

2.1.2. STRUKTURA DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA PREMA POGONSKOM GORIVU

U narednoj tabeli prikazan je broj registrovanih vozila prema vrsti pogonskog goriva:

Vrsta goriva	Broj vozila	Procenat
Benzin	248.077	25,53%
Dizel	688.249	70,75%
LPG*	16	0,0016%
CNG*	60	0,006%
Električna vozila	353	0,036%
Kombinovana vozila dizel/CNG(LPG)	53	0,0054%
Kombinovana vozila benzin/CNG(LPG)	36.034	3,7%

Tabela 8. Broj registrovanih vozila u BiH prema vrsti goriva

Prema podacima prikazanim u gornjoj tabeli vidljivo je da više od 70% vozila koristi dizel kao pogonsko gorivo, više od 25% benzin, dok je broj vozila sa alternativnim pogonskim gorivom značajno porastao u odnosu 2016. godinu i sad iznosi nešto manje od 4 %.

2.2. BROJ PRVOREGISTROVANIH/PRVOREGISTRIRANIH DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIM VOZILA

U prvoregistrovana/prvoregistrirana drumska/cestovna motorna vozila spadaju sva vozila (nova i uvezena rabljena) koja su u toku 2017. godine registrovana/registirana na području BiH.

U Bosni i Hercegovini je tokom 2017. godine prvi put registrovano/registirano **75.121** drumskih/cestovnih motornih vozila, što čini **7,36 %** od ukupnog broja registrovanih/registiranih drumskih/cestovnih motornih vozila u BiH za 2017. godinu.

U tabeli 9. dati su podaci o ukupnom broju prvi put registrovanih/registiranih drumskih/cestovnih motornih vozila u BiH za 2017. godinu prema kategorijama.

KATEGORIJA	Broj vozila	%
Mopedi, motocikli i četverocikli	1.314	1,76%
Putnička vozila	60.518	80,56%
Autobusi	428	0,57%
Teretna vozila	7.649	10,18%
Priključna vozila	3.091	4,11%
Radne mašine	409	0,54%
Traktori	1.712	2,28%
UKUPNO	75.121	100%

Tabela 9. Ukupan broj prvi put reg. vozila u BiH za 2017. godinu

Prema analiziranim podacima dolazimo do zaključka da je od ukupnog broja prvi put registrovanih/registiranih drumskih/cestovnih motornih vozila, **16,38 %** novih drumskih/cestovnih motornih vozila, dok je **83,62 %** uvezenih rabljenih drumskih/cestovnih motornih vozila.

2.3. BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH UVEZENIH RABLJENIH DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA

Svake godine u Bosnu i Hercegovinu se uveze određeni broj rabljenih motornih vozila. Tokom 2017. godine registrovano/registiranih je **62.815** uvezenih rabljenih motornih vozila, što u odnosu na 2016. godinu predstavlja smanjenje od **1.188** vozila. Registrovana/registirana rabljena vozila koja su uvezena u našu zemlju tokom 2017. godine čine oko **6,15 %** od ukupnog broja registrovanih/registiranih motornih vozila u BiH.

Kada upoređujemo 2016. godinu i 2017. godinu po pitanju uvezenih rabljenih vozila dolazimo do zaključka da je broj uvezenih rabljenih vozila u 2017. godini manji za oko **1,86 %**.

2.4. BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH NOVIH DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA

Tokom 2017. godine u Bosni i Hercegovini registrovano/registirano je **12.306²** novih drumskih/cestovnih motornih vozila, od toga je **7.495** prodatih novih putničkih/osobnih vozila ili **61%**.

Od ukupnog broja registrovanih/registiranih motornih vozila u BiH **1,21 %** su registrovana/registirana nova vozila koja su kupljena od strane fizičkih ili pravnih lica u 2017. godini.

U tabeli 10. dat je prikaz ukupnog broja prodatih novih osobnih/putničkih vozila po brand-ovima, kao i procentualni udio prodaje po pojedinim brandovima u 2017.godini.

² Za prva tri mjeseca u 2016.godini kao nova vozila smo tretirali i vozila koja su proizvedena u 2015. i 2016.godini

BRAND VOZILA	BROJ PRODATIH VOZILA	%
	2017	
Škoda	1272	17,0
Volkswagen	1104	14,7
Opel	789	10,5
Toyota	553	7,4
Renault	493	6,6
Citroen	275	3,7
Peugeot	425	5,7
Audi	331	4,5
Dacia	350	4,7
Hyundai	338	4,5
Lada	40	0,5
KIA	254	3,4
SEAT	134	1,8
Mercedes	285	3,8
Mazda	57	0,7
BMW	116	1,5
Nissan	66	0,9
Volvo	96	1,3
Porsche	61	0,8
Fiat	101	1,3
Ostala (Ford, Mitsubishi, Lexus, Honda, Lancia, Jeep, Mini,...)	355	4,7
UKUPNO	7.495	100

Tabela 10. Broj prodatih putničkih/osobnih cestovnih motornih vozila u BiH u 2017. godini

Posmatrajući učešće pojedinih brandova novih putničkih/osobnih drumskih/cestovnih motornih vozila na bosanskohercegovačkim cestama, primjećujemo da je ove godine najprodavaniji brand **Škoda** sa prodatih **1272** ili **17,0** % od ukupnog broja prodatih novih putničkih motornih vozila iza kojeg slijedi Volkswagen sa **1104** ili **14,7%** prodatih vozila, **Opel** sa **789** prodatih vozila ili **10,5%** od ukupnog broja prodatih novih putničkih vozila, itd.

3. ZAKLJUČAK

S obzirom da tokom proteklih godina nisu praćeni sistematski, veoma je teško upoređivati podatke o ukupnom broju registrovanih /registriranih vozila iz prethodnih deset godina. Relevantni podaci su podaci od 2013. godine. Shodno tome, analizirajući i upoređujući podatke o registrovanim/registriranim motornim vozilima u BiH u 2017. godini sa podacima iz prethodne tri godine, primjećujemo porast broja registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila za **10,79%**³.

Međutim, određeni podaci - kao što su podaci o uvezenim i novoprodanim vozilima - prikupljeni su sistematski pa je i moguće njihovo upoređivanje. Detaljnom analizom dobijenih podataka uočili smo da je ekonomska kriza, kao i uvođenje novih propisa o uvozu drumskih/cestovnih motornih vozila (ukidanjem starosne granice prilikom uvoza vozila), tačnije uvođenje propisa o homologaciji vozila, umnogome uticalo na starosnu strukturu voznog parka u našoj zemlji.

Navedene podatke o starosnoj strukturi vozila dokazuju i saobraćajno/prometno-preventivne akcije BIHAMK-a u kojima se iz godine u godinu povećava prosječna starost vozila.

Naime, BIHAMK svake godine provodi tradicionalne saobraćajno/prometno-preventivnih aktivnosti pripreme putničkih motornih vozila za ljetnju i zimsku sezonu vožnje u kojima u saradnji sa MUP-om metodom slučajnog odabira vrši kontrolu ispravnosti odabranih vozila. Tako je prosječna starost kontrolisanih vozila sa 17 godina, koliko je iznosila 2011. godine, tokom 2016. porasla na 20 godina. Iako se ne radi o adekvatno reprezentativnom broju kontrolisanih vozila prikupljeni podaci ipak ilustruju stvarno stanje voznog parka u Bosni i Hercegovini i pokazuju da se prosječna starosna struktura vozila koja saobraćaju na bosanskohercegovačkim cestama iz godine u godinu povećava.

Tako je u periodu od 2011. godine, kad je stupio na snagu Pravilnik o homologaciji, pa do 2015. godine došlo do značajnog povećanja uvezenih rabljenih vozila. Tokom 2016. godine trend povećanja broja uvezenih rabljenih vozila je prekinut. Broj uvezenih vozila bio je značajno manji u odnosu na predhodne godine, da bi se u 2017. godini broj uvezenih vozila dodatno smanjio za **1.188** rabljenih drumskih/cestovnih motornih vozila u odnosu na 2016. godinu,

³ Podaci o broju registrovanih/registriranih motornih vozila i broju prvoregistrovanih/prvoregistriranih vozila u BiH za 2015.godinu dobijeni su od iz više izvora: Ministarstava unutrašnjih poslova (FMUP, MUP RS, Kantonalni MUP-a), vlastitih izvora i Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA). Koristeći razne izvore podataka, u svakoj situaciji u kojoj je došlo do neusklađenosti u navedenim podacima BIHAMK je kao relevantne koristio podatke Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA)

što procentualno čini smanjenje od **1,86 %**.

U periodu 2011.-2017. godina u Bosnu i Hercegovinu je uvezeno ukupno **422.879** rabljenih motornih vozila, što čini **41,4%** ukupnog voznog parka u Bosni i Hercegovini.

Istovremeno u periodu 2011.- 2015. godina broj prodatih novih vozila znatno je opao, sa **11.847** vozila na **7.830** vozila, odnosno za **33,9%**, da bi tokom protekle dvije godine došlo do ponovnog značajnijeg povećanja broja prodatih novih vozila: u 2016. godini za **2.823** vozila, odnosno za **36,05%** u odnosu na 2015. godinu, a u 2017. godini za **1.653** vozila ili za **15,5%** u odnosu na 2016. godinu.